

ЯК РАТЬКО І ФУЗЯ ПОЗНАЙОМИЛИСЯ В КИШКІВНИКУ

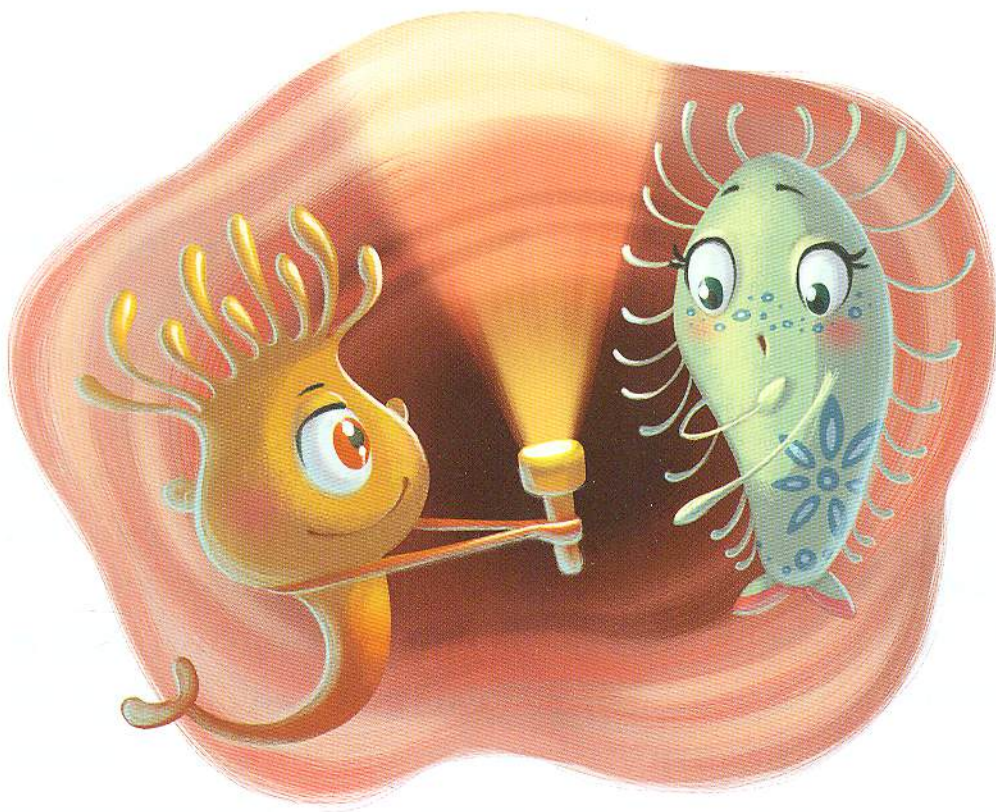
Паспорт коловертки

Одна з найменших тварин у світі. Розмір — до 2 міліметрів. Багатоклітинна. Живе в будь-яких водоймах, у вологому ґрунті й навіть на мохові. Вміє дихати, харчуватися, розмножуватися, рухатися, кріпитися до чогось, бо має «лапку» і два «пальці» на ній. Живиться дрібними водоростями й бактеріями. Найчастіше жіночого роду. Чоловічі особини зустрічаються дуже рідко. Існувала ще задовго до динозаврів. Здатна вижити в найсуворіших умовах. Назву отримала завдяки війкам, що розташовані біля рота й рухаються по колу, коли коловертка їсть або працює у справах.

Паспорт інфузорії туфельки

Одноклітинний мікроорганізм, який можна побачити тільки в мікроскоп. Живе у прісних водоймах, лісових калюжах, акваріумах. Уміє дихати, пересуватися, харчуватися, розмножуватися. Уміло захищається, відбиває атаки хижаків. Живиться одноклітинними водоростями й бактеріями. Славиться дуже великим апетитом. Має форму підшви туфельки, за що й отримала таку назву.

— Агов, чи є тут хто? — Фузя перелякано вдивлялася в темряву.

— Є! Я, — обізвався хтось.

— Хто ти? Де ми?

— Судячи зі смороду — у кишківнику. Я — Ротаторій Ротіферович, але можеш звати мене Ратько, Ратусь. Коловертка.

— Коло... Що?

— Коловертка! Найпростіша багатоклітинна тварина, і дуже живуча! А ти, бачу, інфузорія туфелька.

— Я — Фузя. У туфельках, так. А як ми сюди потрапили? І як нам звідси вибратися? Я дуже боюся темряви!

Ратько ввімкнув маленький ліхтарик і протягнув подрузі по нещастю.

— Тримай. Найімовірніше, нас проковтнули. Певно, хтось попив води з нашої річки. Хоча це не дуже безпечно. Через кілька годин ми вирвемося на волю. Варто тільки дочекатися автобуса.

— Тут є автобуси?

— Це не зовсім автобус. Це какунці! Але вони так само повільно повзуть, роблять невеличкі зупинки, збирають усіляке-різне дорогою й... вивозять геть. А насправді — просто перетравлена їжа. Хтось смачно поїв, організм отримав енергію, корисні речовини, а всіля-

кий непотріб вийде у вигляді какуль. Разом з ними ми теж зможемо вибратися з кишківника. Сподіваюся, що з'їла нас людина, а не пес. Тоді якнайшвидше потрапимо додому — через унітаз у каналізацію, а звідти — назад у нашу річку.

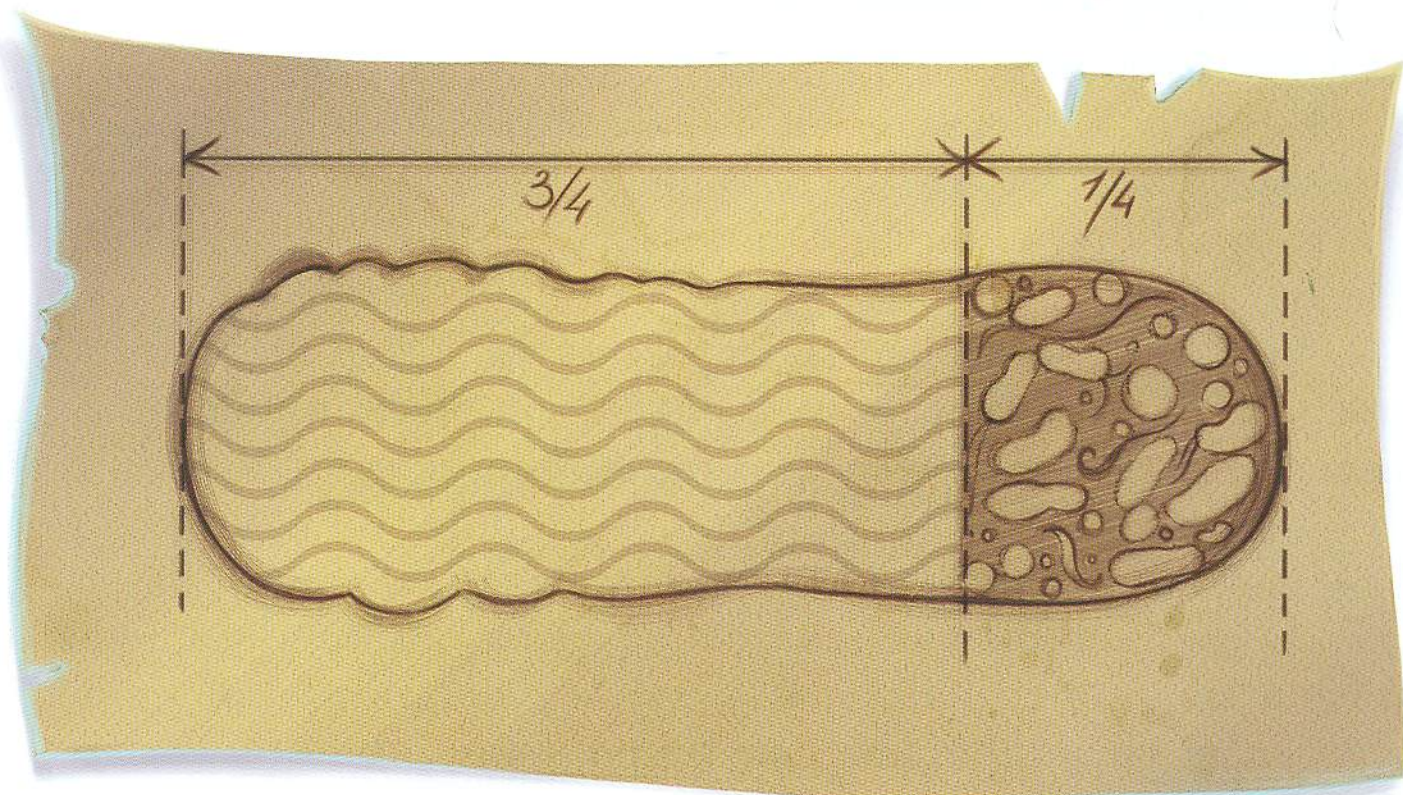
— Було б добре. Але звідки ти все це знаєш?

— Читаю багато книжок. У моїх батьків величезна бібліотека про все на світі, а я дуже допитливий малий. Тому не переймайся — я подбаю про тебе. І стався до цього, як до захопливої подорожі. У кишківнику хоч і смердить, але безліч цікавого.

— Що тут цікавого? — Фузя недовірливо примружила очі.

— Наприклад, склад і колір какуль! Вони бувають дуже різноманітні — тверді та м'які, товстенькі й тоненькі, а ще різнокольорові: жовті, фіолетові, зелені, помаранчеві, але найчастіше коричневі. Хіба не краса?! У мене є «Велика українська енциклопедія какунців», де купа унікальної інформації. Зараз усе знайду й покажу, — Ратько причесав рукою чубчик, дістав звідкись товсту книжку й почав читати.

З чого складається людський какунець?

Ти здивуєшся, але какуля на три чверті складається з води. Так-так, нормальна м'якенька ковбаска містить багато рідини. Третина твердої частки — це бактерії. Вони вже відпрацювали своє й більше не потрібні. Ще третина — рослинні волокна, що не перетравилися. Що більше ми їмо овочів та фруктів, то більшою буде ця частка. Остання третина — це жир, солі, мертві клітини, слиз, барвники, залишки ліків — тобто речовини, яких організмові треба позбутися.

— Вибач, що перебиваю. Ти сказав «бактерії»? Що то за такі бактерії в кишківнику? Бо в нашому водоймищі теж є бактерії — дуже смачні й поживні. Ми їх готуємо на сніданок і вечерю, а ще їх подають у ресторанах для інфузорій із салатом з одноклітинних водоростей. М-м-м-м, смакота! Щось я зголодніла.

— Я не впевнений, що ці бактерії тобі смакуватимуть. Це інший вид. Уважно придивися до стінок цього тунелю. На них є безліч маленьких бактерій — понад 1000 видів. Бачиш, як метушаться, невпинно працюють? Якщо їх зібрати до купи і зважити, то вийде, що в кишківнику людини їх більше за три кілограми! Це як велика диня!

— Ой, які прудкі та працюючі! А що вони роблять?